

Готуємось до набору 1 класів 2025/2026 навчального року

У квітні заклади загальної середньої освіти розпочнуть прийом документів для зарахування дітей у 1 класи 2025/2026 навчального року. Цьогорічна кампанія буде проводитись за оновленим [Порядком зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти](#) (далі – Порядок). Тож, враховуючи важливість нововведень для всіх учасників освітнього процесу, ми підготували вибірковий огляд цього документа.

Загальні засади

Порядок визначає механізми зарахування дітей до закладів освіти за денною формою навчання, переведення учнів з одного закладу освіти до іншого та відрахування учнів **виключно** з використанням:

- програмно-апаратного комплексу «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту» (далі – АІКОМ);
- засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (далі – Портал Дія);
- освітніх інформаційних систем, що мають налагоджену електронну взаємодію з АІКОМ (далі – онлайн-сервіси).

Усі дії, пов'язані з рухом учнів, здійснюється шляхом видання відповідного наказу керівника закладу освіти в електронній формі засобами АІКОМ.

Закріплення території обслуговування та обов'язкове оприлюднення інформації

Відповідно до нової редакції Порядку органи місцевого самоврядування мають здійснити такі заходи:

- проаналізувати результати розподілу і закріплення території обслуговування і врахувати під час розподілу і закріплення закладами освіти території обслуговування на наступний рік;
- не пізніше ніж за 6 місяців до початку приймання заяв про зарахування оприлюднити на веб-сайті рішення про закріплення території обслуговування закладами освіти;
- не пізніше ніж за один місяць до завершення прийому заяв про зарахування визначати дату початку їх приймання (строк прийому заяв не може бути меншим одного місяця).

Інформація про закріплену територію обслуговування та спроможність закладів освіти **обов'язково** вноситься в АІКОМ, а кількість учнів у кожному класі та наявність вільних місць розраховується системою автоматично. Також ця інформація може бути експортована для оприлюднення на інформаційному стенді та вебсайті закладу освіти впродовж 2 робочих днів з дня прийняття відповідного рішення, але **не пізніше ніж за місяць** до початку прийому заяв.

Подання документів для зарахування дітей до 1-го класу

Заява про зарахування дитини до 1-го класу закладу освіти, за яким закріплена територія обслуговування, на якій проживає (перебуває) ця дитина, подається одним із батьків дитини **особисто до 31 травня**. У заяві зазначаються відомості про серію, номер (за наявності) та дату видачі таких документів:

- свідоцтва про народження дитини. У разі його відсутності керівник закладу освіти зобов'язаний невідкладно поінформувати орган опіки і піклування за місцезнаходженням закладу освіти для сприяння в його оформленні;
- медичної довідки за формою первинної облікової документації [№ 086/о «Медична довідка \(витяг з медичної картки амбулаторного хворого\)»](#).

У разі наявності та за бажанням заявника у заяві про зарахування зазначаються відомості про серію, номер, дату видачі:

- висновку про комплексну (чи повторну) психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (для зарахування дитини з ООП до інклюзивного чи спеціального класу (з його утворенням у разі відсутності));
- одного з документів, що підтверджує місце проживання або перебування дитини чи одного з її законних представників на території обслуговування закладу освіти (згідно з п.8 [Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів](#)).

При поданні документів, у тому числі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, перевірка їх достовірності здійснюється закладом освіти з використанням АІКОМ після внесення реквізитів відповідних документів.

Батьки можуть подавати документи до інших закладів освіти (без обмеження їх кількості) для зарахування на вільні місця. Присутність дитини під час їх подання, жеребкування або зарахування **не є обов'язковою і не може вимагатися** працівниками закладу освіти чи бути умовою для зарахування.

Зарахування дітей

Упродовж 01-15 червня заяви про зарахування не приймаються, що не виключає права батьків подавати їх після 15 червня на вільні місця.

Якщо станом на 31 травня кількість поданих заяв про зарахування **не перевищує** загальної кількості місць у першому класі, видається наказ про зарахування усіх дітей (не пізніше 01 червня). Список зарахованих учнів із зазначенням їх прізвищ автоматично створюється на підставі опрацювання заяв в АІКОМ та оприлюднюється **виключно** в закладі освіти.

Якщо станом на 31 травня кількість поданих заяв про зарахування **перевищує** загальну кількість місць, зарахування дітей відбувається за такими правилами:

1. До 01 червня включно зараховуються усі діти, які мають **право на першочергове зарахування**:

- підтверджене місце проживання (перебування) на території обслуговування закладу освіти;
- діти є рідними (усиновленими) братами та/або сестрами дітей, які здобувають освіту у цьому закладі, чи дітьми працівників цього закладу освіти, чи випускниками дошкільного підрозділу цього закладу освіти (за його наявності).

До класів, у яких навчання здійснюється мовою корінного народу чи національної меншини поряд з державною мовою, **першочергово** зараховуються діти, які належать до цих нацменшин.

2. До 15 червня включно на вільні місця зараховуються діти за результатами жеребкування. Також за умови утворення окремого класу зараховуються діти, які не проживають (не перебувають) на території обслуговування, але бажають здобувати освіту за освітньою програмою, що використовується закладом освіти та затверджена ДСЯО.

Упродовж двох робочих днів з дня зарахування дітей на інформаційному стенді та офіційному веб-сайті закладу освіти заклад освіти оприлюднює таку інформацію:

- список зарахованих учнів із зазначенням лише їх прізвищ;
- оголошення про дату, час, місце і спосіб проведення жеребкування;
- інформацію про кількість вільних місць і прізвища дітей, які претендують на вільні місця;
- наказ керівника закладу освіти про утворення конкурсної комісії у складі 3 осіб для проведення жеребкування.

Якщо кількість дітей, які мають право на першочергове зарахування, **перевищує** спроможність закладу освіти, орган управління освітою має невідкладно запропонувати батькам перелік закладів освіти, максимально доступних і наближених до місця їх проживання, а також сприяти їх зарахуванню.

Після 15 червня зарахування на вільні місця відбувається у такому порядку:

- до початку навчального року – діти, які мають право на першочергове зарахування;
- упродовж навчального року – у порядку надходження заяв про зарахування.

Процедура проведення жеребкування для зарахування дітей до закладу освіти на вільні місця

Жеребкування є заходом публічного характеру, що проводиться за добровільної присутності батьків дітей, які претендують на вільні місця, або уповноваженої ними особи на засадах випадкової вибірки, прозорості та відкритості. Під час жеребкування мають право бути присутніми представники засобів масової інформації та громадських об'єднань, зареєстрованих в установленому порядку.

Жеребкування проводиться у період **з 05 по 10 червня** за допомогою предметів, які заздалегідь визначаються конкурсною комісією:

- пристрою, який виготовлений з прозорого матеріалу, - барабана, скриньки тощо;
- жеребків - кульки, картки, аркуші паперу, однакових за розміром, кольором, вагою, формою та іншими ознаками. Вони виготовляються чи запаковуються у спосіб, що унеможливило б ознайомлення з їх змістом до моменту діставання їх з пристрою.

Загальна кількість жеребків має дорівнювати кількості дітей, які подали документи для зарахування, а кількість жеребків, які дають право бути зарахованим, має відповідати кількості вільних місць. Ця інформація доводиться до відома усіх присутніх з обов'язковим відображенням у відповідному протоколі засідання конкурсної комісії.

Після перемішування жеребків у пристрої кожен учасник жеребкування (у разі його відсутності - визначений член конкурсної комісії) згідно зі списком дітей, сформованому в **алфавітному порядку**, дістає жеребок, розпаковує його, демонструє та оголошує його зміст. Інформація про результат кожного учасника відразу фіксується у протоколі засідання конкурсної комісії.

Після діставання останнього жеребка головою або одним з членів конкурсної комісії оголошуються результати жеребкування, які фіксуються в протоколі. Він підписується усіма членами конкурсної комісії та є підставою для проведення зарахування та формування відповідного наказу.

У разі незгоди з результатами жеребкування **протягом двох робочих днів** після їх оголошення учасник може звернутися зі скаргою до відповідного органу управління освітою.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

№ 1/4202-22 від 16 квітня 2022 року

Керівникам департаментів (управлінь)
освіти і науки обласних, Київської міської
державних адміністрацій

Заклади загальної середньої освіти

Щодо зарахування до 1-го класу закладів загальної середньої освіти

Шановні колеги!

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану» та статті 57¹ [Закону України «Про освіту»](#) (далі - Закон) здобувачам освіти, які в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану в Україні чи окремих її місцевостях, оголошених у встановленому порядку (особливий період) були вимушені змінити місце проживання (перебування), залишити робоче місце, місце навчання, незалежно від місця їх проживання (перебування) на час особливого періоду гарантується організація освітнього процесу в дистанційній формі або в будь-якій іншій формі, що є найбільш безпечною для його учасників.

Забезпечення державних гарантій, визначених частиною першою цієї статті, створення безпечного освітнього середовища, організацію здобуття освіти, освітнього процесу в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду) у межах своєї компетенції здійснюють:

- органи виконавчої влади, органи військового командування, військові, військово-цивільні адміністрації та органи місцевого самоврядування, їх представники, посадові особи (керівники, голови, начальники), органи управління (структурні підрозділи) у сфері освіти;
- заклади освіти, установи освіти, наукові установи, їх засновники;
- громадські об'єднання, благодійні організації та фізичні особи, які здійснюють благодійну (волонтерську) діяльність.

Привертаємо увагу, що зарахування дітей до першого класу, здійснюється відповідно до Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 квітня 2018 року [№ 367](#), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 року (далі – Порядок), наказу Міністерства освіти і

науки України від 28 березня 2022 [№ 274](#) «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні».

Згідно з пунктами 4 та 5 Порядку, зарахування до закладу освіти здійснюється відповідно до наказу його керівника, що видається на підставі заяви про зарахування до закладу освіти одного з батьків дитини, до якої додаються:

1) копія свідоцтва про народження дитини або документа, що посвідчує особу здобувача освіти (під час подання копії пред'являється оригінал відповідного документа);

2) оригінал або копія медичної довідки за формою первинної облікової документації № 086-1/о «Довідка учня загальноосвітнього навчального закладу про результати обов'язкового медичного профілактичного огляду», затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 16 серпня 2010 року № 682, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10 вересня 2010 року за № 794/18089.

У зв'язку із запровадженням воєнного стану, та згідно з Порядком під час прийому документів на зарахування до 1 класу необхідно враховувати, що діти або один з їхніх батьків, які мають довідку про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, довідку про звернення за захистом в Україні, посвідчення біженця, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту або якій надано тимчасовий захист, та які не мають одного чи обох документів, визначених підпунктом 1 пункту 4 розділу II Порядку, зараховуються до закладу освіти без подання зазначених документів. У разі відсутності свідоцтва про народження дитини для сприяння в його оформленні керівник закладу освіти зобов'язаний невідкладно поінформувати орган опіки і піклування за місцем проживання дитини чи місцезнаходженням закладу освіти.

Відповідно до Порядку оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 509 «Про облік внутрішньо переміщених осіб», довідка є документом, який підтверджує факт внутрішнього переміщення і взяття на облік внутрішньо переміщеної особи.

Згідно з пунктом 6 Порядку, зарахування дітей до закладу освіти, у тому числі до 1 класу здійснюється, як правило, до початку навчального року та відповідно до території обслуговування. Зазначимо, що такими, що проживають на території обслуговування закладу освіти, є мешканці, що мають постійну реєстрацію, та зареєстровані внутрішньо переміщені особи. Якщо документи на зарахування до 1 класу подають особи, які є внутрішньо переміщеними особами, але не зареєстрованими на цій території, заклад освіти сприяє їх реєстрації і не відмовляє у прийомі документів.

Зарахування дитини до 1 класу закладу освіти проводять у терміни, визначені главою 1 розділу II Порядку. Оскільки здобуття загальної середньої освіти, у тому числі початкової, гарантується на рівних умовах усім громадянам України, рекомендуємо зарахування до 1 класу провести без процедури жеребкування (про що йдеться у главі 2 розділу II Порядку).

Якщо кількість заяв на зарахування до 1 класу перевищує планову загальну кількість місць у 1 класах, то відповідно до пункту 5 глави 1 розділу II Порядку керівник закладу освіти вживає заходів щодо раціонального використання наявних у закладі освіти приміщень та/або ініціює перед органом, у сфері управління якого перебуває заклад освіти: відкриття додаткового (додаткових) класу (класів); внесення необхідних змін до організації освітнього процесу; вивільнення приміщень, що використовуються не за призначенням (у тому числі шляхом припинення орендних відносин).

У разі якщо після вжиття вичерпних заходів кількість потенційних першокласників перевищує спроможність закладу освіти, орган, у сфері управління якого перебуває заклад освіти, невідкладно має запропонувати на вибір батьків таких дітей перелік закладів освіти, максимально доступних і наближених до місця їх проживання.

Батькам учнів важливо пояснити, що держава гарантує здобуття загальної середньої освіти в закладі тієї територіальної громади, де зареєстрована особа, у тому числі і як внутрішньо переміщена, та за найбільш безпечною для дитини формою навчання, що може забезпечити заклад освіти. Гарантія діє і у разі зміни місця проживання дитини протягом навчального року.

Також інформуємо, що згідно із зазначеним вище Законом органи виконавчої влади, органи військового командування, військові, військово-цивільні адміністрації та органи місцевого самоврядування, їх представники, посадові особи (керівники, голови, начальники), органи управління (структурні підрозділи) у сфері освіти приймають у межах своєї компетенції рішення, обов'язкові до виконання на відповідній території, для реалізації державних гарантій, визначених частиною першою цієї статті, в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду).

Заступник Міністра

Віра Рогова